

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

KÓD TESTU

5346

ÉRETTSÉGI 2012 **KÖZPONTI (EXTERN) RÉSZ**

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

NE NYISSÁK KI, VÁRJANAK AZ UTASÍTÁSRA!
ELŐSZÖR OLVASSÁK EL A TESZTHEZ TARTOZÓ UTASÍTÁSOKAT!

- A feladatlap **64** feladatot tartalmaz.
- A feladatlap kitöltésére **90 perc** áll a rendelkezésükre.
- A feladatlapban kétféle feladattípus található, ezért felváltva fogják kitölteni a válaszadó lapokat. A feleletválasztó feladatoknál a megadott lehetőségek közül válasszák ki a helyes feleletet! Mindig csak egy válasz a helyes. A helyes választ ikszeljék be a válaszadó lap **x** ábrával megjelölt részében! A feleletalkotó feladatoknál a választ, amely egy vagy több szóból áll, a válaszadó lap **é** ábrával jelölt részébe írják!
- Csak kék vagy fekete színnel író tollat használhatnak! Nem használhatnak füzeteket, tankönyveket vagy más irodalmat.
- **Írjanak olvashatóan! A nyomtatott betűknél különböztessék meg a nagy- és a kisbetűket!**
- A válaszadó lap kitöltésére vonatkozó pontos utasítások a feladatlap utolsó oldalán találhatók. Olvassák el figyelmesen!
- Dolgozzanak gyorsan, de összpontosítsanak!

Sok sikert kívánunk!

Csak akkor kezdjenek dolgozni, amikor utasítást kapnak.

1. számú idézet

Felicián megsebesíti Erzsébet királyné úrnőt*(részletek)*

Az Úr ezerháromszázhuszonkilencedik évében meghalt László, a király fia. S miközben ugyanebben az időben Magyarország az óhajtott béke nyugalmanak örült, és mindenfelől békességben volt ellenségeitől, a béke gyűlölője, a gyűlölség magvetője, az ördög egy bizonyos vitéznek, név szerint a Zách nembeli Feliciánnak, aki már éltes és deres hajú volt, azt az ötletet adta, hogy kardjával egyetlen napon gyilkolja meg urát, Károly királyt, Erzsébet királyné úrnőt, valamint két fiát. ...

A szerencsétlen Felicián tehát így esett felségsértés bűnébe; az országot föl kavarta, saját magvát kiirtotta, nemzetségét hírbe hozta s elvesztette, kutyák eledelévé válva távozott a másvilágra, a mélységben megkötözték és a pokolba temették, s lett a világnak beszéd téma, hűtleneknek intő példa.

(Képes Krónika)

01 Válassza ki az 1. számú idézetben szereplők közül azt a személyt, akire az idézetben olvasható „gyűlölség magvetője” kifejezés vonatkozik!

- (A) az ármánykodó ördögre
- (B) Lászlóra, a király fiára
- (C) Zách Feliciánra
- (D) Károly királyra

02 Döntse el, hogy az 1. számú idézetben olvasható „éltes” szóval mire utalt a szerző Zách Feliciánnal kapcsolatban!

- (A) életteli teli, nagyhatalmú lázadó magyar úr
- (B) alárendeltjein élősködő, megöregedett uraság
- (C) dicsőített, sokat éltetett, magas rangban levő úr
- (D) élete java részét maga mögött tudó, idősödő nagyúr

03 Állapítsa meg, hogy az 1. számú idézetben olvasható „nemzetségét hírbe hozta” gondolattal mire utalhatott a szerző!

- (A) hírnevet szerzett az egész családjának
- (B) tettével rossz hírét keltette egész családjának
- (C) cselekedete dicső példa lett az egész nemzet előtt
- (D) családja gyakori beszédtema lett az úri családok körében

04 Jelölje meg azt a személyt, akit a Képes Krónika összeállítójának tartanak!

- (A) Anonymus királyi jegyző
- (B) Maurus (Mór) pécsi püspök
- (C) Pray György jezsuita szerzetes
- (D) Kálti Márk székesfehérvári érkanonok

05 Állapítsa meg, mit jelent magyarul a geszta kifejezés, amely a krónikához hasonlóan szintén történeteket, történelmi eseményeket ír le!

- (A) olvasandót
- (B) viselt dolgot
- (C) hőskölteményt
- (D) dicsőítő éneket

06 Írja le egy szóval, hogy miként nevezzük a magyarok ősi – még ún. pogánykori – írását!

07 Egy szóval írja le, miként nevezhető magyarul Anonymus, aki magát csak P. magisterként tüntette fel!

08 Nevezze meg az első teljesen magyar nyelvű kódexünket, amely Assisi Szent Ferenc legendáit tartalmazza!

2. számú idézet

Françoise Voltaire – Candide vagy az optimizmus

(részletek)

– Vanderdendur úr bánt így veled? – faggatta tovább is Candide.

– Igen, uram – mondta a néger –, errefelé ez a szokás. Félévenként minden öltözetül egyetlen vászonnadrágot kapunk. Cukorgyárakban dolgozunk, s ha a malomkő elkapja egyik ujjunkat, azonnal levágják a kezünket, ha meg el akarunk szökni, levágják a lábunkat; én mindkettőn keresztülestem. Hát bizony ezen az áron ehetnek csak cukrot Európában.

... A kutyák, a majmok s a papagájok ezerszer boldogabbak, mint mi vagyunk: azok a holland fétisek, akik megkereszteltek engem, minden vasárnap azt mondják, hogy Ádám gyermekei vagyunk mind, fehérek és feketék. Én nem vagyok őskutató, de ha ezek a prédikálók csakugyan igazat mondanak, akkor mindnyájan rokonok, édes unokatestvérek vagyunk. Ezek után, mondja csak, lehet-e gyalázatosabban bánni a közeli rokonokkal?

– Ó, Pangloss! – kiáltott fel Candide –, képzelmed sem álmodott ily szörnyűséget; hiába, látom, végül is lemondok a te optimizmusodról.

– Mi az az optimizmus? – így Cacambo.

09 A felvilágosodás és a klasszicizmus korának egyik kiemelkedő alakja Voltaire. Válassza ki a klasszicizmus pontos magyar fordítását!

- (A) a hagyományos irodalmat tisztelő
- (B) az ókori irodalmat felelevenítő
- (C) kimagasló alkotások kora
- (D) első osztályba tartozó

10 Döntse el, melyik megállapítás illik a legjobban a *Candide* című kisregényre!

- (A) komikus
- (B) ironikus
- (C) idillikus
- (D) drámai

- 11** Döntse el, mit mond Candide Panglossnak a 2. számú idézet végén olvasható alábbi szavakkal!

„... *képzelméd sem álmódott ily szörnyűséget*“

- (A) Szörnyűséget álmódott, amelyre már nem emlékezett.
- (B) Képzeletét felülmúló szörnyűség az optimizmusa.
- (C) Álmódni sem tudott a látott szörnyűségektől.
- (D) Elképzelni sem tudod azt a szörnyűséget.

- 12** Döntse el, miről beszél Cacambo, a néger a 2. számú idézet második felében!

- (A) Pangloss ne lázítsa a feketéket, s ne biztassa őt optimista derűlátásra.
- (B) A holland papok akaratuk ellenére keresztelték meg a rabszolgákat.
- (C) A keresztény tanítás ellenére mégsem egyenrangúak az emberek.
- (D) Candide ne biztassa őt türelemre és sorsának elfogadására.

- 13** Állapítsa meg, hogy mit gúnyolt ki Voltaire a *Candide* című művében!

- (A) a túlzó idealizmust
- (B) a túlzó vallásosságot
- (C) a túlzó pesszimizmust
- (D) a túlzó felvilágosultságot

- 14** Nevezze meg a kor jelentős tudománytárát, amelynek szerkesztésében Voltaire is részt vett!

- 15** Írja le helyesen Voltaire nevének *-val*, *-vel* ragos alakját!

- 16** Egy szóval írja le az *optimizmus* szó magyar megfelelőjét!

3. számú idézet

Ókori színházat tárnak fel Törökországban a Bodrum-félszigeten, amelyet Kr. e. 400 körül építettek. Az Uludag Egyetem régészei Mindusz ősi városban végeznek ásatásokat. A várost dór telepések alapították néhány kilométerre Halikarnasszostól, a mai Bodrumtól. A színházat a hellenisztikus korban építették. Derya Sahin régész kiemelte, hogy nagy építményről van szó, pontos befogadóképességéről azonban csak akkor alkothatnának véleményt, ha a csaknem 2500 éves amfiteátrum teljes egészében napvilágra kerül.

Mindusz nem játszott túl nagy szerepet az antik világ történelmében, bár említést tesz a városról többek közt Sztrabón ókori utazó, földrajzi író és Xenophon római történetíró, akik szerint a települést erős falak védték, és jó kikötővel rendelkezett. Diogenész görög filozófus viszont cinikusan azt jegyezte meg Minduszról, hogy a városkapuk „túlméretezettek“ a jelentéktelen településhez képest.

(tudomány.ma.hu)

17 Döntse el, hogy mit jelent a 3. számú idézetben szereplő „csaknem 2500 éves“ időmeghatározás!

- (A) pontosan 2500 éves
- (B) több, mint 2500 éves
- (C) idősebb, mint 2500 éves
- (D) kevesebb, mint 2500 éves

18 Jelölje meg az alábbi kifejezések között azt, amelyikkel a 3. számú idézetben szereplő „cinikus“ szó helyettesíthető!

- (A) értékeket nem tisztelő, kigúnyoló
- (B) érzéketlen, szenvedélymentes
- (C) mindenben kételkedő
- (D) erkölcsileg szilárd

19 Döntse el, hogy az alábbiak közül ki állította a 3. számú idézetben Minduszról, hogy kapui túl nagyok a település méretéhez képest!

- (A) Diogenész görög filozófus
- (B) Xenofón római történetíró
- (C) Sztrabón ókori utazó
- (D) Derya Sahin régész

20 Állapítsa meg, hogy az alábbi megállapítások közül melyik hamis a 3. számú idézetben szereplő színházzal kapcsolatban!

- (A) A hellenisztikus korban készült.
- (B) Az Uludag Egyetem régészei tárják fel.
- (C) Befogadóképessége nem ismert pontosan.
- (D) Az ősi Halikarnasszosz nevű városban található.

21 Az alábbi állítások közül válassza ki azt, amelyik nem igaz a 3. számú idézetben szereplő Mindusz városára nézve!

- (A) A mai neve Bodrum.
- (B) Dór telepesek alapították.
- (C) Az ókorban erős falak védték.
- (D) A Bodrum-félszigeten található.

22 Írja ki a 3. számú idézetből a színház szó szinonimáját!

23 Keresse meg a 3. számú idézet első bekezdésében a feltételes módban levő igét!

24 Írja ki a 3. számú idézet utolsó előtti mondatából a birtokos jelzős szószerkezetet!

4. számú idézet

Kölcsey Ferenc – Parainesis

(részletek)

Korunk sok ismeretet kíván, s ez jó oldalai közé tartozik; de sok ismeret után kapkodás könnyen oda viszen, hogy címmel és színnel elégedjünk meg; s e hibára hajlás a kor rossz oldalai közt talán legrosszabb.

Tudományt a munkás élettel egybekötni: ez a feladás, mire a köztársaság férjfiának törekednie kell. Tiszteletet érdemel a tudós is, ki négy fal közt halványulva a múltság emlékeivel kizárólag társalkodik; de a jelenkorra hatni kívánó polgárnak más pályán kell indulnia.

Teljes birtokában lenni a nyelvnek, melyet a nép beszél: ez az első s elengedhetetlen feltétel. De erre még nem elég azon nyelvismeret, mely dajkánk karjai közt reánk ragadt; s azt hinni, hogy gyermekkori nyelvünkkel az élet és tudomány legmagosb s legtitkosb tárgyait is tisztán s erőben előadhatjuk, nevetséges elbizottság.

Meleg szeretettel függj a hon nyelvén, mert haza, nemzet és nyelv, három egymástól válhatatlan dolog; s ki ez utolsóért nem buzog, a két elsőért áldozatokra kész lenni nehezen fog. Tiszteld s tanuld más mívelt népek nyelvét is, ... de soha ne feledd, miképpen idegen nyelveket tudni szép, a hazait pedig lehetőségig művelni kötelesség.

25 Válassza ki a 4. számú idézet segítségével a *Parainesis* című alkotásban megfogalmazott központi kérdést, ill. a rá keresett választ!

- (A) Az élet fő célja a tett, az emberiség és a haza önzetlen szeretete, az anyanyelv ápolása.
- (B) Az emberi élet célja a saját kultúrájának állandó védelme az idegen kultúrákkal szemben.
- (C) Az életben sok csalódás éri az embert, ám saját népében, kultúrájában sosem csalódhat.
- (D) Az ember csak akkor lehet boldog, ha a sajátján kívül más idegen kultúrákat is megismer.

26 Döntse el, hogy a szerző mire utalt a 4. számú idézet utolsó mondatában!

- (A) A saját nyelvet minden idegen nép nyelve előtt kell tisztelni és használni.
- (B) A hazai nyelvet az összes nép nyelve fölé helyezve kell megtanulni és művelni.
- (C) Jó tudni idegen nyelveket, ám az anyanyelvet a legalaposabban kell tudni és ápolni.
- (D) Csak a művelt népek nyelvét szükséges ismerni, más idegen nyelveket felesleges tanulni.

27 Jelölje meg az alábbi válaszok közül azt, amely megfogalmazza a 4. számú idézet első bekezdésének értelmét!

- (A) Kölcsey szerint az idősödő korosztály számára szükséges a tudás, de azt sem jó eltúlozni.
- (B) Kölcsey elítélte a felesleges tudáshajhászást, helyette maradjon a fiatal inkább tudatlan.
- (C) Kölcsey helyeselte a tudásszerzést, ám figyelmeztet a felszínesség elkerülésére.
- (D) Kölcsey figyelmeztet a tudás hatalmára, ami a saját kora legrosszabb oldala.

28 Állapítsa meg, milyen szempontból említi Kölcsey a 4. számú idézet második bekezdésében a tudóst!

- (A) A tudós érdeme, hogy a jelenkor ifjai ismerik a múlt dicső emlékeit.
- (B) A tudós munkája is jelentős, ám a jelenkor ifjainak nem a múlttal kell törődniük.
- (C) Tisztelet érte, amiért a régi tudományokat kutatja a jelenkor fiataljainak érdekében.
- (D) Tiszteletet érdemel, amikor a dicső múlt emlékeit kutatja a jelenkor okulása érdekében.

29 Határozza meg, hogy mire figyelmeztet Kölcsey a 4. számú idézet harmadik bekezdésében!

- (A) Ne bízzuk el magunkat, mert anyanyelvünket sosem tudjuk teljes mértékben megismerni.
- (B) Nem elegendő csak gyermeki szinten ismerni anyanyelvünket, azt tovább kell művelnünk.
- (C) A dajkáinktól tanult nyelv kevés, a később tanult nyelvek jelentik majd az igazi műveltséget.
- (D) A nép által beszélt nyelv igazi érték, azonban csak azt ismerni kevés egy művelt embernek.

30 Írja le egy szóval a *Parainesis* magyar megnevezését!

31 Írja le, hogy melyik középkori latin nyelvű alkotással rokonítható Kölcsey Ferenc *Parainesis* című írása a mű jellege, műfaja szerint!

32 Nevezze meg azt a személyt, akinek a *Parainesis* című alkotását címezte a költő!

5. számú idézet

Bán Mór neve ismerős lehet a fantasy könyveket forgatóknak, új vállalkozása azonban némileg szakítás a műfajjal. A szerző belefogott, hogy megírja a Hunyadiak történetét. Az óriási vállalkozás jelenleg a negyedik kötetnél tart, ám még koránt sincs vége, a szerző tíz kötetben gondolkodik. A történet a mohácsi csatával veszi kezdetét, bár maga a küzdelem nem része a szövegnek, annak menetét a csata utáni harcmező leírása sejteti. Az első fejezetben ismerhetjük meg az idős Deér-Sólyom Istvánt, aki a harc során szerzett súlyos sebeiből egy elnéptelenedett monostor falai között lábadozik és egy Dénes nevű deák ápolja. Ez a szituáció adja a történet keretét, ugyanis Deér-Sólyom meséli el a Hunyadi család történetét az ifjú Dénesnek és a regényelőrehaladtával vissza-visszatérünk hozzájuk is. Mondhatjuk, hogy Deér-Sólyom az Író, míg Dénes deák az Olvasó megjelenítői.

*(Szabó István Zoltán: Bán Mór Hunyadi – A Hajnalcsillag fénye című regényéről,
www.irodalmijelen.hu, rövidített szöveg)*

33 Jelölje meg az alábbi szavak között azt, amelyikkel az 5. számú idézet első mondatában levő „*némileg*” szót – a mondat értelmének megváltozása nélkül – fel lehetne cserélni!

- (A) kissé
- (B) kevésbé
- (C) fokozatos
- (D) nemleges

34 Állapítsa meg, hogy a „*Deér-Sólyom*” családnévben helyesírásunk melyik alapelve érvényesül!

- (A) fonetikus írásmód
- (B) egyszerűsítés elve
- (C) etimologikus írásmód
- (D) hagyományos írásmód

35 Jelölje meg az alábbi szavak közül azt, amelyekben nem szerepel képző!

- (A) szakítás
- (B) kezdetét
- (C) könyveket
- (D) forgatóknak

36 Döntse el, hogy az alábbi megállapítások közül melyik igaz az 5. számú idézetben szereplő Bán Mórral kapcsolatban!

- (A) Tíz kötetben írta meg a Hunyadiak történetét.
- (B) Korábbi regényei a fantasy műfajába tartoznak.
- (C) Befejezte a Hunyadiak történetéről írt regényszorozatot.
- (D) Új regénye műfajilag nem különbözik a korábbi műveitől.

37 Válassza ki az alábbiak közül azt az állítást, amely az 5. számú idézetben Deér-Sólyom Istvánra vonatkozik!

- (A) Belefogott a Hunyadiakat dicsőítő történet megírásába.
- (B) Neki meséli el a főszereplő a Hunyadiak részletes történetét.
- (C) Egy monostor falai között ápolja a mohácsi csata egy sebesültjét.
- (D) Az ő elbeszéléséből bontakozik ki a regényben a Hunyadiak története.

38 Írja ki az 5. számú idézet első tagmondatából az állítmányt!

39 Nevezze meg azt a stílusréteget, amelynek kedvelt műfaja az esszé!

40 Írja le, hogy a publicisztikai stílus mely műfajába sorolná az 5. számú idézetet!

6. számú idézet

Paul Verlaine – Költészettan
(részlet)

*Zenét minékünk, muzsikát!
Legyen a vers egy meg nem álló
lélek, mindig új vágyba szálló,
mely új egekbe ugrik át.*

*Egy jó kaland legyen dalom,
hajnalban, az ideges szélben
mentákra üljön észrevétlen...
A többi csak irodalom.*

41 Válassza ki azt a nyugatos költőt, aki a *Költészettan* című verset fordította, mivel a versben foglalt „*művészet a művészetért*” elvben teljesen azonosult Verlaine-nel!

- (A) Ady Endre
- (B) Babits Mihály
- (C) Radnóti Miklós
- (D) Kosztolányi Dezső

42 Jelölje meg azt a poétikai jelenséget, amikor az egyik verssorban kezdődő mondat tovább folytatódik a következő sorban, ahogyan ez a 6. számú idézetben is látható!

- (A) oximoron
- (B) alliteráció
- (C) enjambement
- (D) figura etymologica

- 43** Verlaine *Költészettan* című költeménye impresszionista vers. Állapítsa meg, mit jelent az *impresszionista* kifejezés a költészetben!
- (A) szigorúan betartották a klasszikus művészet merev szabályait
 - (B) futó benyomásokat, pillanatnyi, lírai hangulatképeket közvetítettek
 - (C) az álmok, sejtelmek, látomások világát fölébe helyezték a valóságnak
 - (D) az érzések végleteit ábrázolták, s közben féltették az embert saját korától

- 44** Határozza meg, miért követel a költő „zenét és muzsikát” a versekben!
- (A) A versekkel nem szabad mást, csak jó kedvet sugallni.
 - (B) El akarja űzni a korra amúgy is jellemző mélabús hangulatot.
 - (C) Meg szeretné ismertetni az emberekkel a költőkben lappangó muzsikust.
 - (D) A versnek azt a hangulatot kell közvetítenie, amely az emberi tudat mélyén lappang.

- 45** Értelmezze a 6. számú idézet utolsó sorában foglalt gondolatot: „A többi csak irodalom”!
- (A) Más költők verseit többre tartotta, mint a saját, csak hangulatot közvetítő verseit.
 - (B) Költőként megfelelő hangulatot kell teremteni, hogy kalandos, vidám legyen a költemény.
 - (C) A zeneiséget, hangulatot nélkülöző versek csak üres szavak, amelyek elkerülik a lényegét.
 - (D) A versek, amelyek csak hangulatukban tükrözik a költő érzéseit, nem igazi irodalmi művek.

- 46** Verlaine és társai költői programjában szerepelt a „*művészet a művészetért*” fogalom. Írja le ezt a megnevezést az akkor használt, s ma is ismert francia megnevezéssel!

- 47** Nevezze meg Verlaine ismert dekadens versét, amelynek fordításában Tóth Árpád kitűnően ábrázolta az elmúlás hangulatát!

- 48** Írja le idegen szóval azt a költői eszközt (szóképet), amely Verlaine és költőtársai verseiben jelenik meg egy-egy érzés vagy kimondhatatlan, elvont fogalom megragadására!

7. számú idézet

Babits Mihály – Húsvét előtt
(részletek)

... s ha ajkam ronggyá szétszakad, akkor is
ez inni való sós vérizű szélben,
a felleg alatt,
sodrában a szörnyü Malomnak,
mely trónokat öröl, nemzeteket,
százados korlátokat
roppantva tör szét, ...

Én nem a győztest énekelem,
nem a nép-gépet, a vak hőst,
kinek minden lépése halál,
tekintetétől ájul a szó,
kéznyomása szolgaság,
hanem azt, aki lesz, akárki,

ki először mondja ki azt a szót, ...
szabadító drága szót,
hogyan elég! hogyan elég! elég volt!
hogyan béke! béke! béke!
béke már! Legyen vége már!

49 Állapítsa meg, milyen szókép a 7. számú idézetben a „*Malom*” szó!

- (A) metafora
- (B) szinesztézia
- (C) szinekdoché
- (D) perszonifikáció

50 Döntse el, mit kívánt a költő a 7. számú idézetben a „*Malom*” szóval kifejezni!

- (A) a mindent fokozatosan felörlő időre utalt
- (B) az embert sanyargató elnyomásra gondolt
- (C) az embert gyötrő, önpusztító küzdelemre érti
- (D) a mindent elpusztító kegyetlen háborút érzékeltette

51 Válassza ki az alábbi megfogalmazások közül azt, amelyik összefoglalja a 7. számú idézetben bemutatott vers mondanivalóját!

- (A) Nincs értelme az emberiség megmaradásának, hiszen önmagát pusztítja.
- (B) Nincs értelme a felesleges vérontásnak, a háború helyett békére van szükség.
- (C) Nincs szüksége a világnak semmiféle békéltetőre, hiszen meg tud békélni maga is.
- (D) Nincs szüksége az emberiségnek nagyhatalmi döntésekre, mivel minden el fog pusztulni.

52 Állapítsa meg, hogy a 7. számú idézet címében mire utalt a költő!

- (A) A cím utal az új évszakkal egy új korszak eljövetelére.
- (B) A cím a föltámadást, a béke eljövetelének reményét ígéri.
- (C) A címben a tavasz eljövetelével a megbékélés ígéretét sejteti.
- (D) A címben sejteti a régi hit visszatértét, amely megmenti a világot.

53 Értelmezze Babits gondolatait a Húsvét előtt című versében a 7. számú idézet segítségével!

- (A) Rendkívül elszánt, bármi áron el akarja mondani, hogy elég volt a pusztító háborúból.
- (B) Hisz a háború tisztító erejében, mert az emberiség megújulva legyőz minden akadályt.
- (C) Vakon bízik az emberiség erejében, amely bármit legyőz, még a vesztes háborút is túléli.
- (D) Elszántan küzd a vallás megerősítéséért, bízik a hit győzelmében, amely elhozza a békét.

54 Babits elszánt pacifistaként volt ismert. Írja le egy, esetleg két szóval a *pacifista* szó magyar jelentését!

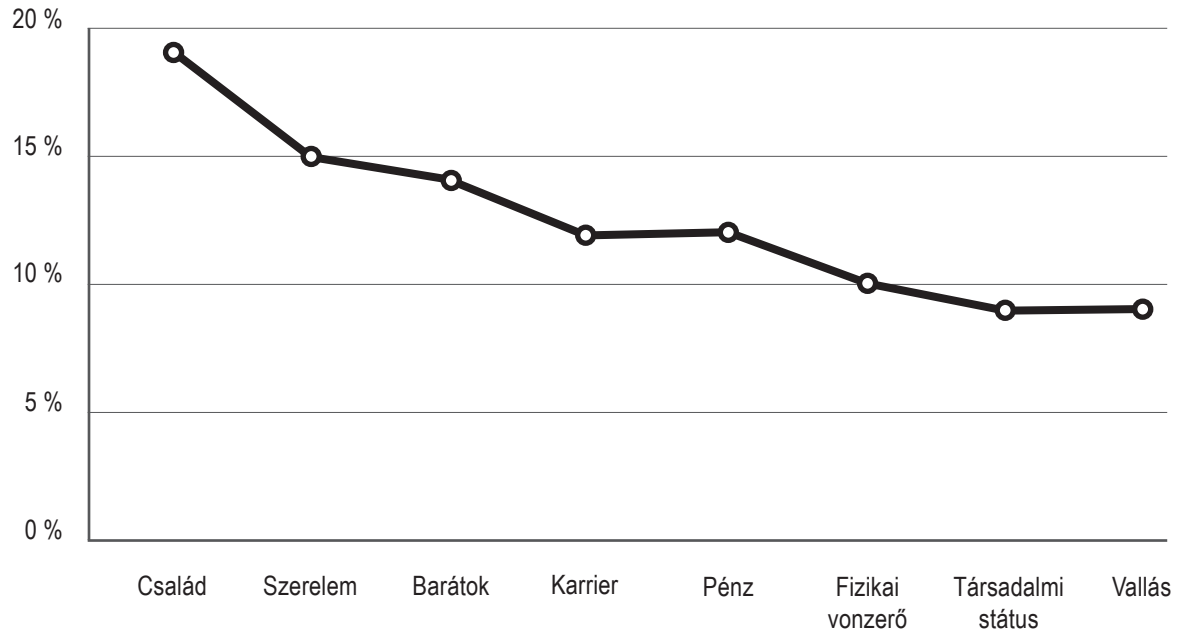
55 Nevezze meg Babits ismert költeményét, amelyből az alábbi, szállóigévé vált sor származik!

„vétkesek közt cinkos, aki néma“

56 Babits Mihályt „tudós költőként“ emlegetjük. Írja le ennek a kifejezésnek ugyancsak kétszavas, idegen megnevezését!

8. számú idézet

**Kérjük, értékelje a következő dolgokat abból a szempontból,
hogy mennyire fontosak az Ön életében!**
(1. = legfontosabb, 8. = legkevésbé fontos)

(www.kerdoiveim.hu, az „Értékek rendszere” kérdőív eredményei)

57 Válassza ki az alábbi szavak közül azt, amelyik nem sorolható a névszók kategóriájába!

- (A) Ön
- (B) hogy
- (C) abból
- (D) legfontosabb

58 Az „Értékek rendszere” kérdőív kapcsolatból összetett szót alkottunk. Válassza ki az alábbiak közül a helyesen írt szóalakot!

- (A) értékrendszer-kérdőív
- (B) értékrendszer kérdőív
- (C) értékrendszerkérdő-ív
- (D) értékrendszerkérdőív

59 Állapítsa meg, melyik értékről van szó: a megkérdezettek 12 százaléka tartja fontosnak, nagyjából annyian, mint a pénzt!

- (A) pénz
- (B) karrier
- (C) barátok
- (D) fizikai vonzerő

60 Keresse meg azt a megállapítást, amelyik helytelen a felmérés eredményeinek ismeretében!

- (A) A fizikai vonzerő a megkérdezettek 10 százalékának fontos.
- (B) A legtöbb megkérdezett számára a család a legfontosabb érték.
- (C) A család után a barátokat tartják a legfontosabbnak a megkérdezettek.
- (D) A vallást és a társadalmi státust tartják legkevésbé fontosnak a megkérdezettek.

61 Döntse el, hogy melyik megállapítás következik helyesen a felmérés eredményeiből! A megkérdezettek szerint a

- (A) barátok fontosabbak a szerelemnél.
- (B) fizikai vonzerő fontosabb a pénznél.
- (C) barátság kevésbé fontos, mint a pénz.
- (D) karrier kevésbé fontos, mint a barátok.

62 A 8. számú idézet grafikonjából írjon ki legalább egy értéket, amely a megkérdezettek szerint kevésbé fontos, mint a fizikai vonzerő!

63 Írja le a lehető legpontosabban, hogy milyen viszony van a grafikon feletti összetett mondat második és harmadik tagmondata között!

64 A lehető legpontosabban határozza meg a 8. számú idézet utasításában olvasható „*abból*” szóban a mássalhangzó-változás (mássalhangzók egymásra hatásának) fajtáját!

Útmutató a válaszadó lap kitöltéséhez

A válaszadó lapokat számítógéppel dolgozzuk fel. Nem engedélyezett a sokszorosításuk. Ahhoz, hogy a válaszaik olvashatóak legyenek, vegyék figyelembe a következő utasításokat:

- Írjanak fekete vagy kék tollal! Ne használjanak hagyományos töltőtollat, túl vékonyan író tollat vagy ceruzát!
- A szövegmezőkbe (az iskola kódja, a teszt kódja, a tanuló születési száma,...) nagy nyomtatott betűket vagy számokat írjanak! Pontosan a kijelölt mezőkbe írjanak!

- A feleletválasztó feladatok megfigjtéseit ikszeljék be .

- **A válasz helyes megjelölése**

A	B	C	D	E
☒	☐	☐	☐	☐

- **A válasz helytelen megjelölése**

A	B	C	D	E
☐	☒	☐	☒	☐

A	B	C	D	E
☐	☒	☐	☐	☐

- Az adatok vagy feleletek helytelen kitöltése esetében a következő utasítások szerint járjanak el: Semmi esetben se használjanak új válaszadó lapot!
- Ha tévesztenek, vagy később véleményüket megváltoztatják, a helytelenül megjelölt mezőt teljesen fessék be, és ikszeljék be a másik mezőt!

A	B	C	D	E
☒	☐	☒	☐	☐

- Ha esetleg újra meggondolják magukat, és az eredetileg beikszelt majd befestett választ szeretnék megjelölni, ikszeljék be az összes mezőt, és a befestett mezőt karikázzák be!

A	B	C	D	E
☒	☒	☒	☒	☒

- A feleletalkotó feladatok rövid válaszait írják írott betűkkel olvashatóan a válaszadó lap megfelelő mezőjébe! **A nyomtatott betűknél különböztessék meg a nagy- és kisbetűket!** Ezeket a mezőket nem számítógéppel dolgozzuk fel.

Csak akkor nyissák ki a tesztet, amikor utasítást kapnak!